

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EU) nr. 1316/2013 og forordning (EU) nr. 283/2014 for så vidt angår nedbringelse af forurenende emissioner fra vej køretøjer

(COM(2016) 589 final — 2016/0287 (COD))

(2017/C 125/10)

Ordfører: **Emilio FATOVIC**

Anmodning om udtalelse	Europa-Parlamentet, 6.10.2016 Rådet, 25.10.2016
Retsgrundlag	Artikel 172 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationssamfundet
Vedtaget i sektionen	11.1.2017
Vedtaget på plenarforsamlingen	26.1.2017
Plenarforsamling nr.	522
Resultat af afstemningen	195/1/0
(for/imod/hverken for eller imod)	

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU bifalder Kommissionens Wifi4EU-initiativ, hvis sigte er, at der skal være gratis adgang til internettet på offentlige steder, og som vil medføre fordele ikke bare i form af internetadgang, der først og fremmest vil komme de socialt dårligst stillede grupper til gode, men også i form af økonomisk vækst i regionerne især inden for offentlige tjenester, sundhedssektoren, handel og turisme.

1.2. Udvalget glæder sig over, at et forslag, som det flere gange har fremsat i tidligere udtalelser, endelig er blevet medtaget i processen for at digitalisere Den Europæiske Union ⁽¹⁾. Det udspringer af en overbevisning om, at internetadgang er en grundlæggende rettighed for enhver borger og tillige et redskab for social inklusion og økonomisk vækst.

1.3. EØSU påpeger, at den hastige digitale udvikling indebærer en risiko for, at al den installerede teknologi hurtigt bliver forældet. Udvalget opfordrer derfor Kommissionen til at fastlægge mål for social udvikling foruden de teknologiske mål, således at Wifi4EU-initiativet bliver mere dynamisk, langsigtet og holdbart.

1.4. Udvalget bifalder tanken om at bruge EDUROAM-projektet som inspirationskilde for gennemførelsen af Wifi4EU og foreslår, at de to processer samkøres med det formål at sikre alle borgere en unik digital identitet i hele Europa, sådan som det allerede er fastlagt i eIDAS-forordningen. Følgevirkningerne vil kunne blive betydelige, idet følelsen af europæisk medborgerskab styrkes, og den »**digitale fattigdom**« bekæmpes.

1.5. EØSU betragter Wifi4EU som et strategisk projekt, og bevillingen på 120 mio. EUR som helt igennem utilstrækkelig til at dække behovene i hele Europa. Det håber derfor på en betragtelig forhøjelse af finansieringsrammen, så målsætningen kan blive gratis trådløs højhastighedsadgang på alle offentlige steder i Europa senest i 2025, og initiativet kan gennemføres efter princippet »**Quality Wifi4all**«. Med henblik derpå er det vigtigt, at alle de offentlige wi-fi-tjenester, som allerede findes, i højre grad integreres, så de disponible ressourcer udnyttes fuldt ud og ikke går til spille.

⁽¹⁾ EUT C 161 af 6.6.2013, s. 8.

1.6. EØSU opfatter de fastlagte kriterier for fordelingen af midlerne (*»first come, first served«* og det geografiske kriterium) som temmelig uklare og modstridende. Udvalget anbefaler, at der tages hensyn til landenes befolkningsstørrelse og geografiske udstrækning, og at det på forhånd fastlægges, hvor meget hvert land kan få tildelt for at sikre, at der er lige adgang for alle.

1.7. Udvalget ser gerne, at 20 % øremærkes til de økonomisk og digitalt mindst udviklede områder, og at øer, bjergområder, grænseområder, fjerntliggende områder og områder, der har været ramt af naturkatastrofer, især prioriteres, så midlerne investeres dér, hvor der er størst behov. Udvalget opfordrer til, at kriterierne for registrering i leverandørregistret ikke diskriminerer på grundlag af virksomhedsstørrelse.

1.8. EØSU er enig i princippet om, at midlerne skal bruges til at sikre gratis internetforbindelser de steder, hvor de ikke findes i dag. Udvalget opfordrer imidlertid Kommissionen til i den strategiske vision at integrere det offentlige initiativ med initiativer, som forudsætter offentlig-private partnerskaber.

1.9. EØSU beder om, at den gratis trådløse tjeneste bliver en kvalitetstjeneste med en garanteret forbindelse på mindst 100 megabit i sekundet i perioden 2017-2020, men allerede nu have i tankerne, at hastigheden skal forhøjes på mellemlangt sigt. Det er der tre grunde til:

- a) Det vil bringe Wifi4EU i overensstemmelse med meddelelsen om gigabitsamfundet.
- b) En elementær ADSL-forbindelse rummer så tekniske begrænsninger, at det ikke er muligt at garantere en tjeneste af tilstrækkelig kvalitet til snesevis af mennesker på samme tid.
- c) Gratis offentlige tjenester må ikke forbindes med tjenester af ringe kvalitet.

1.10. EØSU er enig i indførelsen af ikkebureaukratiske og forenkede procedurer for adgang til finansiering. Udvalget opfordrer dog Kommissionen til at fastsætte en frist på 3 år for levering af tjenesten (ellers skal de modtagne midler betales tilbage som straf).

2. Indledning og metode

2.1. Forslaget COM(2016) 589 om ændring af forordning (EU) nr. 1316/2013 og forordning (EU) nr. 283/2014 for så vidt angår fremme af internetkonnektivitet i lokalsamfund indgår i en telekommunikationspakke, som Kommissionen vedtog den 13. september 2016, og som også omfatter nedenstående foranstaltninger:

- meddelelsen »Konnektivitet med henblik på et konkurrencedygtigt digitalt indre marked — På vej mod et europæisk gigabitsamfund« — COM(2016) 587
- handlingsplanen »5G til Europa« — COM(2016) 588
- forslag til direktiv om en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation — COM(2016) 590
- forslag til forordning om styrkelse af den eksisterende Sammenslutning af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC) ved at omdanne den til et agentur, men uden at ændre dens navn — COM(2016) 591.

2.2. EØSU har udarbejdet en udtalelse om hvert af disse forslag efter ensartede retningslinjer for at sikre, at der er overensstemmelse og sammenhæng mellem visionen og indholdet i de respektive dokumenter (udtalelsen hænger tæt sammen med følgende udtalelser: TEN/611 »Et europæisk gigabitsamfund«, TEN/612 »En europæisk kodeks for elektronisk kommunikation«, TEN/613 »Sammenslutningen af Europæiske Tilsynsmyndigheder inden for Elektronisk Kommunikation (BEREC)« og TEN/615 »5G til Europa: En handlingsplan«), og at de ligger i forlængelse af EØSU's tidligere udtalelser om emnet.

3. Resumé af Kommissionens forslag

3.1. Forslaget til forordning, som lancerer initiativet »Wifi4EU«, indgår i en pakke af foranstaltninger, som er samlet i meddelelsen »et europæisk gigabitsamfund«. Initiativet skal finansiere etableringen af gratis adgangspunkter til internettet på offentlige steder (biblioteker, pladser, parker, hospitaler og offentlige bygninger generelt) ved at tage udgangspunkt i og supplere det succesrige initiativ EDUROAM, som allerede nu muliggør dette på universiteter og højere uddannelsesinstitutioner.

3.2. Kommissionen har bevilget 120 mio. EUR, idet den anslår, at mellem 6 000 og 8 000 kommuner i perioden 2017-2020 vil blive omfattet, således at der til sidst vil være mellem 40 og 50 millioner forbindelser pr. dag. Den reducerede finansieringsramme giver initiativet karakter af et pilotprojekt.

3.3. Målgruppen for initiativet er de kommuner, som i dag endnu ikke tilbyder denne form for tjeneste. Projekterne må ikke have et budget, der overstiger 60 000 EUR, og de får dækket 100 % af omkostningerne til anskaffelse og installation af adgangspunkterne, mens udgifterne til internetabonnement og vedligeholdelse af udstyr afholdes af de lokale myndigheder.

3.4. De lokale myndigheder tilskyndes til at udvikle og fremme deres gratis digitale tjenester især inden for e-turisme, e-sundhed og e-forvaltning.

3.5. Forslaget, som kun gælder offentlige steder, er udformet med henblik på, at det ikke må være i konflikt med og ikke fordreje det frie marked for digital trafik, men derimod styrke det gennem udbredelse af digitale tjenester i de mindre udviklede regioner.

3.6. Kommissionens forslag fastlægger tre hovedkriterier for tildeling af midler:

a) De er kun til rådighed for lokalsamfund, som aktuelt ikke tilbyder tjenesten.

b) De udbetales direkte i den rækkefølge, ansøgningerne indsendes (*»first come, first served«*).

c) Der anvendes et geografisk kriterium for at sikre, at de fordeles ligeligt.

3.7. Forslaget indeholder en forenklet model for adgang til midlerne og regnskabsaflæggelse for aktiviteten via en række kuponer, som efterfølgende skal bruges til at betale de virksomheder, der har fået til opgave at installere udstyret. Kommissionen kan i real tid kontrollere den reelle drift af adgangspunkterne og således om nødvendigt gribe ind og foretage en kontrol.

4. Generelle bemærkninger

4.1. EØSU bifalder Kommissionens Wifi4EU-initiativ, hvis sigte er at sikre adgang til internettet på offentlige steder, og som vil medføre fordele⁽²⁾, ikke bare i form af internetadgang, der først og fremmest vil komme de socialt dårligst stillede grupper til gode ved at gøre noget ved problemet med **digital fattigdom**⁽³⁾, men også i form af økonomisk vækst i regionerne især inden for sundhedssektoren, offentlige tjenester, handel og turisme⁽⁴⁾.

4.2. Udvalget glæder sig over, at et forslag, som det flere gange har fremsat i tidligere udtalelser, endelig er blevet medtaget i processen for at digitalisere Den Europæiske Union⁽⁵⁾. Det udspringer af en overbevisning om, at internetadgang er en grundlæggende rettighed for enhver borger og tillige et redskab for social inklusion og økonomisk vækst.

4.3. EØSU opfordrer Kommissionen til at tilrettelægge Wifi4EU-initiativet med det sigte, at det skal have blivende effekt i de berørte regioner. Den hastige digitale udvikling indebærer nemlig en risiko for, at al den installerede teknologi hurtigt bliver forældet. Derfor anbefaler udvalget, at pilotprojektet leverer en del af en mere omfattende og holdbar strategisk vision, hvor fokus mere er på sociale målsætninger end på de rent teknologiske.

4.4. Udvalget mener ikke, at det af forslaget fremgår tilstrækkeligt klart, hvordan initiativet er et element i digitaliseringsprocessen i EU, der for øjeblikket forløber noget ujævnt. Der er således områder, hvor der endnu ikke er ADSL-tilslutning, mens der i andre allerede findes ultrahurtige bredbåndsnet, og hvor hastigheder på 1 gigabit i sekundet fungerer godt. EØSU håber, at det bliver et initiativ med ambitiøse målsætninger for kvaliteten af den leverede tjeneste.

4.5. EØSU gør opmærksom på, at forslaget ikke understøttes af en relevant og detaljeret gennemførlighedsundersøgelse. Dette afspejles i, at de data, som Kommissionen fremlægger vedrørende de resultater, der vil kunne opnås, er alt for generelle, ikke i tilstrækkelig grad understøttes af en socioøkonomisk evaluering og nok er overvurderet for så vidt angår de reelle muligheder som følge af den reducerede finansieringsramme.

⁽²⁾ EUT C 389 af 21.10.2016, s. 28.

⁽³⁾ EUT C 451 af 16.12.2014, s. 25.

⁽⁴⁾ EUT C 318 af 29.10.2011, s. 9.

⁽⁵⁾ Se fodnote 1.

4.6. EØSU beklager, at den øremærkede bevilling kun er på 120 mio. EUR, hvorved dette vigtige initiativ nedgraderes til blot at være et pilotprojekt. Udvalget håber derfor, at finansieringsrammen forøges betydeligt, så Wifi4EU kan få status af en strukturel og strategisk foranstaltning med målbare mål, og bliver en naturlig forlængelse af visionen om et gigabitsamfund og et middel til opfyldelse af de fastlagte mål for den digitale udvikling frem mod 2025. EØSU betoner nødvendigheden af, at programmet om et gigabitsamfund har en målsætning om, at der på alle offentlige steder skal være gratis trådløse forbindelser senest i 2025.

4.6.1. EØSU minder om, at der til styrkelsen af digitale net og tjenester oprindeligt var budgetteret med en CEF-finansiering på over 9 mia. EUR, som derefter blev skåret ned til lidt over 1 mia. Udvalget beklager endnu en gang denne nedskæring af de disponible midler til en prioritet, der er afgørende for et konkurrencedygtigt Europa, og håber, at der vil kunne findes nogle midler på budgettet.

5. Specifikke bemærkninger

5.1. Udvalget bemærker, at kriterierne for tildeling af midler ikke er tilstrækkeligt uddybet i forslaget, og frygter, at de kan være indbyrdes modstridende. Det gør navnlig opmærksom på, at princippet om »*first come, first served*« indebærer en risiko for favorisering af de allerede digitaliserede myndigheder, således at der bliver færre midler til de lande og lokale myndigheder, hvor behovet er størst.

5.2. EØSU anbefaler, at der ved fordelingen af midlerne tages hensyn til landenes befolkningsstørrelse og geografiske udstrækning, og at det på forhånd fastlægges, hvor meget hvert land kan få tildelt for at sikre, at der er lige adgang for alle.

5.2.1. EØSU håber, at det register over leverandørerne af infrastruktur, som de pågældende virksomheder skal registreres i, for at kommunerne kan vælge dem, ikke diskriminerer på grundlag af virksomhedsstørrelse.

5.3. Udvalget ser gerne, at 20 % af budgettet øremærkes til de økonomisk og digitalt mindst udviklede områder, og at øer, bjergområder, grænseområder, fjerntliggende områder og områder, der har været ramt af naturkatastrofer, især prioriteres, så midlerne investeres dér, hvor det er mest nødvendigt ⁽⁶⁾.

5.4. EØSU er enig i princippet om, at midlerne skal bruges til at sikre gratis internetforbindelser de steder, hvor de ikke findes i dag. Udvalget er dog bevidst om, at der skal en hurtig og betydelig teknologisk og økonomisk kraftanstrengelse til, for at dette kan lade sig gøre i hele Europa. Derfor opfordrer EØSU Kommissionen til i den strategiske vision at integrere det offentlige initiativ med initiativer, som forudsætter offentlig-private partnerskaber.

5.5. EØSU beder om, at den gratis trådløse tjeneste bliver en kvalitetstjeneste med en garanteret forbindelse på mindst 100 megabit i sekundet (ultrabredbånd) i perioden 2017-2020, men man skal allerede nu have i tankerne, at hastigheden skal forhøjes på mellemlangt sigt. Det er der tre grunde til:

- a) Det vil bringe Wifi4EU i overensstemmelse med meddelelsen om gigabitsamfundet, hvis sigte er, at der senest i 2025 skal være ultrahurtigt fibernet (1 gigabit i sekundet) alle steder i EU, hvor der udbydes offentlige tjenesteydelser (offentlige myndigheder, hospitaler, biblioteker).
- b) En elementær ADSL-forbindelse rummer så tekniske begrænsninger (reaktionstid, forbindelsens stabilitet og maksimal båndbredde), at det ikke er muligt at garantere en tjeneste af tilstrækkelig kvalitet til snesevis af mennesker på samme tid.
- c) Gratis offentlige tjenester må ikke forbindes med tjenester af ringe kvalitet.

5.6. EØSU bifalder tanken om at bruge EDUROAM-projektet som inspirationskilde for Wifi4EU, men mener, at disse initiativer helt fra starten skal være komplementære og garantere adgang for alle borgere i hele Europa via en unik digital identitet. Med henblik derpå foreslår udvalget at genanvende de allerede fastlagte bestemmelser i eIDAS-forordningen ⁽⁷⁾ om digital identitet, som har vist sig at virke med hensyn til både databeskyttelse og sikkerhed mod brug af tjenesten imod hensigten (terrorisme). Dette ville have betydelige følgevirkninger bl.a. i form af en styrkelse af følelsen af europæisk medborgerskab.

⁽⁶⁾ Se fodnote 1.

⁽⁷⁾ EUT L 257 af 28.8.2014, s. 73.

5.7. EØSU er enig i indførelsen af ikkebureaukratiske og forenklede procedurer for adgang til finansiering. Udvalget bemærker imidlertid, at Kommissionens forslag ikke indeholder bestemmelser om en frist, inden for hvilken de støttemodtagende lokale myndigheder skal tilbyde gratis trådløs forbindelse (og ellers tilbagebetale de modtagne midler). EØSU anbefaler at fastsætte en frist på 3 år for opfyldelse af forpligtelsen til at udbyde denne tjeneste.

5.8. Kommissionen bør tilskynde medlemsstaterne yderligere til at fremme udbredelsen af gratis trådløs internetadgang på alle offentlige steder. Dette vil være af særlig stor betydning for mindre byer og områder af ringe kommerciel interesse, hvor de store markedsaktører vanskeligt kan tænkes at ville investere i digitale infrastrukturer, med henblik på en harmonisk udvikling af EU, der tilbyder flere muligheder og livskvalitet for alle.

5.9. EØSU gentager sin opfordring til Kommissionen om at tage hensyn til det demografiske aspekt. Mange ældre mennesker er reelt stadig digitale analfabeter. Udvalget anbefaler derfor, at Wifi4EU omfatter oprettelsen af én enkelt, flersproglig og brugervenlig adgangsportal. Udvalget anbefaler derudover, at de kommuner, der modtager økonomiske midler, udbyder kurser til først og fremmest ældre medborgere for at fremme udbredelsen af internettet, sikre initiativets gennemslagskraft, bekæmpe social eksklusion og styrke sammenhængskraften i lokalsamfundene.

Bruxelles, den 26. januar 2017.

Georges DASSIS
Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
